

PROTOCOL DE COLABORARE

Pentru ducerea la indeplinire a Ordinului nr. 1985/1305/5805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale și a H.G nr. 502/2017 privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului

Părțile:

1. Consiliul Județean Argeș, cu sediul în Pitești, Piața Vasile Milea nr.1, reprezentat prin domnul Dan Manu, în calitate de Președinte al Consiliului Județean Argeș,
2. Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Argeș cu sediul în Pitești, Calea Drăgășani nr.8, Județul Argeș, reprezentată prin domnul Adrian Macovei, în calitate de director general
3. Inspectoratul Școlar al Județului Argeș, cu sediul în Pitești Bulevardul Eroilor 4-6, județul Argeș, reprezentat prin domnul prof. Dumitru Tudosoiu, în calitate de inspector școlar general,
4. Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională Argeș, cu sediul în Pitești Bulevardul Eroilor 4-6, județul Argeș, reprezentat prin doamna prof. psih. Rodica Emilia Ciucă, în calitate de director,
5. Direcția de Sănătate Publică Argeș, cu sediul în Pitești, str. Exercițiu nr. 39 bis, Județul Argeș, reprezentată prin doamna Honțaru Sorina Octavia, în calitate de director executiv.

În temeiul:

1. Legii nr. 18/1990 pentru ratificarea Convenției cu privire la drepturile copilului, republicată, cu modificările ulterioare;
2. Legii nr. 221/2010 pentru ratificarea Convenției privind drepturile persoanelor cu dizabilități, adoptată la New York de Adunarea Generală a Organizației Națiunilor Unite la 13 decembrie 2006, deschisă spre semnare la 30 martie 2007 și semnată de România la 26 septembrie 2007, cu modificările ulterioare;
3. Legii nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare;
4. Legii nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, republicată, cu modificările și completările ulterioare;

5. Legii educației naționale nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare;
6. Hotărârii Guvernului nr. 502/2017 privind organizarea și funcționarea comisiei pentru protecția copilului;
7. Ordinului Ministrului Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice, al Ministrului Sănătății și al Ministrului Educației Naționale și Cercetării Științifice nr. 1985/1305/5805/2016 privind aprobarea metodologiei pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea încadrării copiilor cu dizabilități în grad de handicap, a orientării școlare și profesionale a copiilor cu cerințe educaționale speciale, precum și în vederea abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau cerințe educaționale speciale;
8. Clasificării Internaționale a Funcționării, Dizabilității și Sănătății, versiunea pentru copii și tineri, denumită în continuare CIF-CT, adoptată de Organizația Mondială a Sănătății în anul 2007 și validată de România în anul 2012, de către Ministerul Sănătății, Ministerul Muncii, Familiei, Protecției Sociale și Persoanelor Vârstnice și Ministerul Educației, Cercetării, Tineretului și Sportului.

Încheie prezentul protocol:

ART. 1. DISPOZIȚII GENERALE

Prin prezentul protocol de colaborare, părțile semnatare se angajează să conlucreze pentru asigurarea cadrului conceptual și operațional unitar pentru evaluarea și intervenția integrată în vederea asigurării dreptului la educație, a egalizării șanselor pentru copiii cu dizabilități și/sau cu cerințe educaționale speciale, denumite în continuare CES, precum și în vederea abilitării și reabilitării lor, incluzând colaborarea interinstituțională și managementul de caz.

ART. 2. SCOPUL PROTOCOLULUI

Scopul prezentului protocol este:

1. De a stabili procedurile speciale pentru evaluarea complexă a copiilor nedeplasabili și a celor care provin din familiile cu venituri insuficiente;
2. De a stabili proceduri comune pentru întocmirea hărții serviciilor de specialitate din județul Argeș;
3. De a stabili procedurile interinstituționale de colaborare între CPC și COSP, între SEC/managerul de caz și SEOSP și între DGASPC și ISJ și asigurarea schimbului de informații;
4. De a stabili modalitățile de înființare a serviciilor necesare copiilor cu dizabilități și/sau CES, inclusiv de intervenție timpurie;
5. De a stabili modalitățile de informare a profesioniștilor care interacționează cu copiii cu dizabilități și/sau CES cu privire la prevederile prezentului ordin;
6. De a stabili proceduri de soluționare a cazurilor de încălcare a dreptului la educație.

ART. 3. DURATA PROTOCOLULUI

Prezentul protocol este valabil începând cu data semnării sale de către toate părțile și rămâne în vigoare până când părțile convin altfel sau apar modificări legislative care afectează modul de lucru interinstituțional.

ART. 4. PRINCIPIILE PROTOCOLULUI

1. Respectul pentru capacitatea de evoluție a copiilor cu dizabilități și/sau CES, focalizarea pe potențialul de dezvoltare al acestora și exprimarea încrederii în acest potențial;
2. Asigurarea demersurilor necesare pentru diagnosticarea precoce, a continuității, complementarității și caracterului multidisciplinar al procesului de evaluare;
3. Asigurarea caracterului holistic, multidisciplinar al evaluării din perspectiva unei abordări complexe a componentelor relevante ale dezvoltării individuale, în mod deosebit, sănătatea fizică și psihică, percepția vizuală și auditivă, abilitățile și deprinderile motorii, performanțele cognitive, statusul emoțional și social, comunicarea;
4. Respectarea caracterului unitar al evaluării, pentru toți copiii cu dizabilități și/sau CES, din punct de vedere metodologic și etic;
5. Integrarea, în evaluare, a elementelor particulare ale dezvoltării umane la vârsta copilăriei, a întârzierilor de dezvoltare și a contextului familial.

ART. 5. ACȚIUNI COMUNE ALE PĂRȚILOR

1. Evaluatorii din diverse sisteme implicate: sănătate, educație, asistență socială / DGASPC, DSP, ISJ-CJRAE colaborează și se completează, evitând suprapunerile și omisiunile din evaluare, asigurând o abordare holistică a copilului. Indiferent la care dintre profesioniști apelează inițial părintele/reprezentantul legal, profesionistul în cauză va solicita evaluarea complementară din partea celorlalți profesioniști, cu scopul realizării evaluării multidisciplinare și, ulterior, a evaluării complexe.
2. Elaborează proceduri interinstituționale pentru punerea în practică a managementului de caz pentru copiii cu dizabilități și/sau CES-proceduri interinstituționale de colaborare între CPC și COSP, între SEC/managerul de caz și SEOSP și între DGASPC și ISJ-CJRAE.
3. Sprijină activitatea de colectare și centralizare a informațiilor necesare pentru realizarea și actualizarea evidenței serviciilor specializate publice și private destinate abilitării-reabilitării pentru copiii cu dizabilități și/sau CES din cele 3 sisteme: protecția drepturilor copilului, sănătate și educație. Evidența serviciilor specializate publice și private destinate abilitării-reabilitării copiilor cu dizabilități este actualizată anual de către DGASPC Argeș cu sprijinul AJPIS Argeș, sau ori de câte ori intervin modificări și pusă la dispoziția SPAS, SEC, CPC, SEOSP, DSP, ISJ și CJRAE;
4. Elaborează proceduri speciale în vederea evaluării complexe a copiilor nedeplasabili și ai celor care provin din familii cu venituri insuficiente;
5. Organizează ocazional întâlniri între specialiștii din instituțiile semnatare în vederea discutării eventualelor probleme apărute;
6. Asigură resursele umane, financiare și instrumentale necesare evaluării copiilor cu dizabilități;
7. Identifică nevoile beneficiarilor (părinți și copii cu dizabilități) și cooperează pentru înființarea de servicii specializate zonale de intervenție timpurie la nivelul comunităților din județ;
8. Asigură dreptul la asistență adaptată pentru copiii cu dizabilități și/sau CES pentru a-și exprima liber opiniile;

9. Se asigură că în urma evaluării și deciziilor consecutive acesteia, copilul nu este separat de părinții săi pe criterii de dizabilitate și/sau CES, fie a copilului, fie a unuia sau a ambilor părinți, dacă nu îndeplinește condițiile prevăzute de lege;

10. CJ, DGASPC, IȘJ-CJRAE, DSP vor desemna câte o persoană de contact, responsabilă cu implementarea prezentului protocol.

Art. 6. ATRIBUȚII SPECIFICE FIECĂREI PĂRȚI SEMNATARE

A. CONSILIUL JUDEȚEAN ARGEȘ

(1) asigură, prin intermediul D.G.A.S.P.C. Argeș, instruirea personalului SPAS cu privire la aplicarea prevederilor Ordinului comun nr. 1985/1305/5805/2016 și în domeniul protecției drepturilor copilului cu dizabilități și/sau C.E.S.;

(2) afișează pe site-ul CJ Argeș, **Harta serviciilor specializate** la nivelul județului Argeș și o transmite în format electronic tuturor instituțiilor interesate și unităților administrativ-teritoriale din județul Argeș;

(3) finanțează posturile din cadrul SEOSP și COSP, prin CJRAE Argeș;

(4) sprijină înființarea de servicii specializate de intervenție timpurie pentru copiii cu dizabilități și familiile acestora, la nivelul comunităților din județ, pe baza nevoilor identificate prin colaborarea tuturor instituțiilor implicate.

Ca organ de specialitate al CJ Argeș, fără personalitate juridică, cu activitate decizională în materia protecției și promovării drepturilor copilului, **comisia pentru protecția copilului (CPC)** îndeplinește, pentru copilul cu dizabilități, următoarele atribuții:

- stabilește încadrarea copiilor cu dizabilități în grad de handicap și eliberează certificatul de încadrare a copilului într-un grad de handicap;

- aprobă planul de abilitare-reabilitare a copilului cu dizabilități în situația stabilirii unui alt grad de handicap față de propunerea serviciului de evaluare complexă;

- informează, în scris, conducerea instituțiilor pe care membrii comisiei le reprezintă asupra dificultăților întâmpinate în stabilirea măsurilor de protecție specială pentru copii, încadrarea copiilor cu dizabilități în grad de handicap și eliberarea certificatului de încadrare a copilului într-un grad de handicap și asupra necesității de dezvoltare a serviciilor sociale, educaționale și de sănătate pentru copii în vederea identificării de soluții;

B. DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI ARGEȘ

(1) elaborează/actualizează și aplică proceduri interne pentru punerea în practică a etapelor managementului de caz, care le revin ca responsabilitate, pentru copiii cu dizabilități și/sau CES;

(2) analizează datele rezultate din evaluarea multidisciplinară și aplică criteriile biopsihosociale în vederea încadrării în grad de handicap pentru copiii ai căror părinți/reprezentanți legali optează pentru încadrarea în grad de handicap. Identifică serviciile și intervențiile necesare abilitării și reabilitării copiilor cu dizabilități și/sau CES, prin intermediul managerilor de caz desemnați;

(3) întocmește raportul de evaluare complexă și planul de abilitare-reabilitare (PAR)/ planul de intervenție personalizată (PIP) a copilului cu dizabilități, propune Comisiei pentru Protecția Copilului Argeș încadrarea

copilului cu dizabilități într-un grad de handicap și aprobarea planului de abilitare-reabilitare (PAR) sau a planului de intervenție personalizată (PIP), după caz;

(4) *efectuează reevaluarea* condițiilor privind încadrarea copilului într-un grad de handicap, la cererea părintelui sau a reprezentantului legal, formulată cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului;

(5) *numește manageri de caz pentru copiii cu dizabilități*, atât pentru cei din familie înregistrați la nivelul instituției, cât și pentru cei din sistemul de protecție specială;

(6) *aplică procedurile speciale* pentru realizarea evaluării complexe a copiilor din familii cu venituri insuficiente/ nedeplasabili;

(7) *pune la dispoziția SEC toate resursele* umane, materialele și mijloacele necesare pentru comunicarea cu copiii, în funcție de tipul dizabilității;

(8) colaborează cu DSP în vederea asigurării consultului suplimentar medical sau psihologic, în cazurile în care SEC sau CPC constată necesitatea acestuia, după caz;

(9) colaborează cu DSP în vederea asigurării transportului gratuit (ambulanța) către unitatea spitalicească abilitată de DSP, pentru evaluarea medicală și/sau complexă a copilului cu dizabilități considerat nedeplasabil prin consemnarea medicului de familie în fișa medicală sintetică;

(10) colaborează cu DAS/SPAS-urile în vederea punerii în practică a managementului de caz, conform prevederilor Ordinului comun nr. 1985/1305/5805/2016 și de punere în practică a procedurilor privind copilul cu dizabilități nedeplasabil sau provenind din familii cu venituri insuficiente;

(11) *organizează sesiuni de instruire* a personalului SEC, SPAS, CPC, prin intermediul formatorilor; informează profesioniștii care lucrează cu copiii cu dizabilități și sau /CES din serviciile private cu privire la aplicarea Ordinului comun nr. 1985/1305/5805/2016.

(12) la solicitarea CJRAE/SEOSP sau a reprezentantului legal al copilului încadrat în grad de handicap, eliberează copii xerox, după documentația de la dosarul copilului, pentru întocmirea dosarului de evaluare în vederea orientării școlare;

(13) asigură echipe mobile pentru copiii cu dizabilități care nu au acces la servicii, cu precădere pentru copiii nedeplasabili/ copiii din familii cu venituri insuficiente/ copiii din zone izolate/ alte situații fundamentate, în vederea desfășurării unor activități de abilitare – reabilitare la domiciliul copilului sau, după caz, într-un loc pus la dispoziție și amenajat de autoritatea locală;

(14) poate evalua și elibera fișa psihologică pentru copiii cu dizabilități aflați sub măsură de protecție specială în centrele de tip rezidențial din subordine sau pentru copiii pentru care s-a dispus admiterea într-un centru de recuperare specializat, prin psihologii clinicieni din cadrul acestor centre.

(15) publică pe site-ul instituției documentele necesare întocmirii dosarului pentru încadrarea copilului într-un grad de handicap/acces la servicii de abilitare-reabilitare și formularele tip prevăzute de legislația în vigoare.

Serviciul de evaluare complexă a copilului cu dizabilități (SEC), ca serviciu de specialitate din structura D.G.A.S.P.C. Argeș, în vederea îndeplinirii în mod corespunzător a atribuțiilor ce revin comisiei privind copilul cu dizabilități, exercită următoarele atribuții:

- identifică copiii cu dizabilități care necesită încadrare într-un grad de handicap ori pentru care se solicită acces la servicii de abilitare și reabilitare, în urma evaluării complexe; identificarea are loc în urma solicitărilor din partea părinților sau a reprezentanților legali, a referirilor din partea serviciului public de

- asistență socială și a specialiștilor care vin în contact cu copiii cu dizabilități, precum și a sesizărilor din oficiu;
- verifică documentele anexate cererii-tip pentru evaluarea complexă și încadrarea în grad de handicap sau, după caz, cererea privind accesul la servicii, precum și îndeplinirea condițiilor privind încadrarea copilului într-un grad de handicap sau accesul la servicii;
  - contribuie la întocmirea, de către managerul de caz a raportului de evaluare complexă;
  - contribuie la întocmirea, de către managerul de caz a proiectului planului de abilitare-reabilitare pentru copiii cu dizabilități din familie pentru care se solicită încadrare în grad de handicap sau, după caz, acces la servicii de abilitare și reabilitare, respectiv a proiectului de revizuire a planului individualizat de protecție pentru copiii cu dizabilități din sistemul de protecție specială; în situația în care părintele sau reprezentantul legal nu dorește încadrare în grad de handicap, ci acces la servicii de abilitare și reabilitare, planul de abilitare-reabilitare este aprobat de directorul general/executiv al Direcției;
  - primește și înregistrează cererea-tip de evaluare complexă și încadrare în grad de handicap, completată de părinți/reprezentantul legal, fișa medicală sintetică și ancheta socială, trimise de SPAS și face programarea la SEC în vederea evaluării complexe a copilului;
  - informează părinții sau reprezentantul legal cu privire la obligația respectării și implementării planului de abilitare-reabilitare a copilului cu dizabilități;
  - coordonează activitatea de monitorizare a implementării planului de abilitare-reabilitare;
  - comunică în scris, prin corespondență electronică sau telefonic, părinților sau reprezentantului legal data stabilită pentru reevaluare;
  - reevaluează condițiile privind încadrarea copilului într-un grad de handicap, la cererea părintelui sau a reprezentantului legal, formulată cu cel puțin 60 de zile înainte de expirarea termenului de valabilitate a certificatului. Cererea de reevaluare poate fi formulată oricând, dacă s-au schimbat condițiile pentru care s-a eliberat certificatul de încadrare într-un grad de handicap;
  - eliberează o adeverință prin care se specifică gradul deficienței/afectării funcționale a copiilor pentru care se propune măsură de plasament într-un serviciu de tip rezidențial specializat (pentru situația prevăzută de art.64 alin.2 din Legea nr. 272/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare), la propunerea medicului din cadrul serviciului;
  - colaborează cu serviciul de evaluare și de orientare școlară și profesională din cadrul CJRAE Argeș în vederea respectării interesului superior al copilului;
  - colaborează cu serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap din cadrul Direcției în vederea asigurării continuității serviciilor de abilitare și reabilitare și a tranziției copiilor cu dizabilități la viața de adult;
  - întocmește anual propuneri documentate privind înființarea de servicii sociale de interes local, educaționale și de sănătate pentru copiii cu dizabilități, care vor fi cuprinse în raportul anual al Direcției și vor fi transmise Comisiei.
  - în situația în care documentele de evaluare nu sunt complete, serviciul de evaluare complexă solicită specialiștilor transmiterea informațiilor de completare. Dacă informațiile nu sunt transmise în termen de 15 zile, este anunțată Comisia;
  - transmite în copie documentele aferente ultimei încadrări în grad de handicap serviciului de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap, care are acces la dosarul integral al copilului;

- împreună cu serviciul de evaluare complexă a persoanelor adulte cu handicap sprijină părinții în întocmirea dosarului necesar pentru prima încadrare în grad de handicap ca adult;
- în situația evaluării în vederea încadrării în grad de handicap și a orientării școlare, MC al copilului efectuează demersurile necesare în numele DGASPC pentru evaluarea complexă; în acest sens, programează copilul pentru evaluările de specialitate și colaborează cu responsabilul de caz din primărie pentru identificarea unei soluții de transport: mijloc de transport propriu al SPAS, cumpărarea de bilete de transport în comun ș.a., utilizând surse extrabugetare, sponsorizări, donații, parteneriate public-privat;
- în cazul în care copilul este evaluat în vederea încadrării în grad de handicap și specialiștii SEC constată necesitatea unei orientări școlare, MC, la cererea scrisă a părintelui/ reprezentantului legal, contactează prin orice mijloc asistentul social de la CJRAE și trimite în copie conformă cu originalul, în vederea programării pentru evaluarea psihoeducațională la SEOSP, următoarele documente: certificatul medical, evaluarea psihoeducațională, evaluarea psihologică și ancheta socială;

C. DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ARGEȘ

- (1) *participă la elaborarea și la punerea în practică a procedurilor interinstituționale* pentru implementarea eficientă a managementului de caz pentru copiii cu dizabilități și/sau CES, în contextul legii;
- (2) *informează medicii de familie* de pe raza unității administrativ-teritoriale cu privire la fișa medicală sintetică;
- (3) *realizează demersurile în vederea informării unităților sanitare* abilitate să elibereze certificatele medicale de tip A5, care se publică obligatoriu pe site-ul DSP;
- (4) *transmite DGASPC Argeș lista unităților medicale de reabilitare și serviciile aferente*, ambulatorii de specialitate, care oferă servicii specializate publice și private destinate abilitării – reabilitării copiilor cu dizabilități de pe raza județului Argeș;
- (5) în situația în care SEC/CPC sau SEOSP/COPS constată necesitatea consultului medical / psihologic suplimentar conform *art. 14 (alin.4) din Ordinul comun nr. 1883/1306/2016 pentru aprobarea criteriilor biopsihosociale de încadrare a copiilor cu dizabilități în grad de handicap și a modalităților de aplicare a acestora*, DSP Argeș va desemna la solicitarea DGASPC și CJRAE, medici de specialitate, respectiv psihologi clinicieni cu experiență, respectând aceleași condiții prevăzute de legislația în vigoare;
- (6) sprijină DGASPC în vederea asigurării transportului gratuit (ambulanța) către unitatea spitalicească abilitată de DSP, pentru evaluarea medicală și/sau complexă a copilului cu dizabilități considerat nedeplasabil prin consemnarea medicului de familie în fișa medicală sintetică;
- (7) *aplică procedurile speciale* pentru realizarea evaluării complexe a copiilor din familii cu venituri insuficiente/ nedeplasabili;
- (8) *organizează sesiuni de instruire* a medicilor de familie, a medicilor de specialitate pediatrie, neurologie pediatrică, psihiatrie pediatrică și neuropsihiatrie infantilă și a psihologilor clinicieni din unitățile sanitare, prin intermediul formatorilor instruiți din rândul propriului personal sau din afara instituției;
- (9) *informează asistenții medicali comunitari, mediatorii sanitari, medicii de specialitate, alții decât cei menționați la alin. (7)*, din unitățile sanitare publice și private pentru copii, asistenții sociali din unitățile sanitare pentru copii, cu privire la aplicarea prevederilor Ordinului comun nr. 1985/1305/5805/2016;
- (10) se asigură că medicii de familie eliberează gratuit fișa medicală sintetică;
- (11) se asigură că eliberarea certificatului medical de tip A5 se face gratuit;

(12) se asigură că evaluarea psihologică, completarea fișei de evaluare psihologică se realizează gratuit de către psihologii din unitățile sanitare, centrele de sănătate mintală, staționarele de zi și în contract cu cabinetele medicale de psihiatrie pediatrică;

D. INSPECTORATUL ȘCOLAR JUDEȚEAN ARGEȘ

(1) Inspectoratul Școlar Județean Argeș, prin instituțiile de învățământ, *identifică nevoile specifice* ale copiilor cu dizabilități și asigură condiții optime de integrare școlară, profesională și socială;

(2) Inspectoratul Școlar Județean Argeș asigură formarea responsabililor de caz din școli, prin intermediul formatorilor instruiți din rândul propriului personal sau din afara instituției;

(3) COSP este numit prin decizie a Inspectorului școlar general al județului Argeș;

(4) Inspectoratul Școlar Județean Argeș, prin unitățile de învățământ, prin responsabilul de servicii psihoeducaționale planifică serviciile psihoeducaționale cu monitorizarea și reevaluarea periodică a progreselor înregistrate de copil, a eficienței beneficiilor, serviciilor, intervențiilor și a gradului de satisfacție a beneficiarilor;

(5) Inspectoratul Școlar Județean Argeș va sprijini numirea responsabilului de caz servicii psihoeducaționale. Numirea responsabilului de caz servicii psihoeducaționale se face de către directorul unității de învățământ unde este încadrat, în termen de 5 zile de la primirea certificatului de orientare școlară și profesională;

(6) Inspectoratul Școlar Județean Argeș va sprijini instituțiile de învățământ să *identifice măsuri de sprijin* pentru prevenirea și combaterea barierelor de atitudine prin informări și campanii de conștientizare cu privire la acceptarea diversității, incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES desfășurate la nivelul comunității;

(7) Inspectoratul Școlar Județean Argeș, prin instituțiile de învățământ *accesibilizează mediul fizic, informațional și de comunicare* din unitatea de învățământ, adaptată la tipurile de dizabilitate, de exemplu mutarea claselor și laboratoarelor la parter sau asigurarea deplasării copilului cu fotoliu rulant la etaj prin utilizarea unui lift, accesibilizarea balustradei sau folosirea tehnologiilor de acces, precum și a tehnologiilor și dispozitivelor asistive;

(8) Inspectoratul Școlar Județean Argeș va sprijini/monitoriza ca în fiecare unitate de învățământ în care se află copii cu dizabilități și/sau CES, să fie incluse *în regulamentul de organizare și funcționare, procedurile* privind aprobarea prezenței facilitatorilor/profesorii de sprijin/persoană umbră în unitatea de învățământ, precum și modul de organizare a activității acestora, acestea fiind prevăzute în regulamentul de organizare și funcționare a unităților de învățământ preuniversitar;

(9) Inspectoratul Școlar Județean Argeș asigură *instruirea personalului* SEOSP, COSP și al comisiilor interne de evaluare continuă, prin intermediul formatorilor instruiți din rândul propriului personal sau din afara instituției, cu privire la aplicarea Ordinului comun nr. 1985/1305/5805/2016.

E. CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI ASISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ARGEȘ

(1) CJRAE prin SEOSP și COSP *elaborează proceduri speciale* pentru evaluarea educațională și orientarea școlară/profesională a copiilor nedeplasabili;

- (2) CJRAE prin SEOSP analizează datele din evaluarea multidisciplinară, *evaluatează psihoeducațional și aplică criteriile de orientare școlară și profesională* în vederea orientării școlare și profesionale a copiilor cu CES;
- (3) COSP din cadrul CJRAE Argeș *realizează orientarea școlară și profesională* cu prioritate către educația incluzivă, respectiv în unități de învățământ de masă, în acord cu tratatele internaționale la care România este parte și eliberează certificatele de orientare școlară;
- (4) va urmări ca instituțiile de învățământ să *identifice măsuri de sprijin* pentru prevenirea și combaterea barierelor de atitudine prin informări și campanii de conștientizare cu privire la acceptarea diversității, incluziunea socială a copiilor cu dizabilități și/sau CES desfășurate la nivelul comunității;
- (5) asigură *instruirea personalului* SEOSP, COSP și al comisiilor interne de evaluare continuă, prin intermediul formatorilor instruiți din rândul propriului personal sau din afara instituției;
- (6) va asigura *instruirea responsabililor de caz*, prin intermediul formatorilor specializați;
- (7) elaborează și aplică proceduri interne pentru punerea în practică a managementului de caz pentru copiii cu dizabilități și/sau CES;
- (8) *CJRAE/SEOSP aplică procedurile speciale* pentru realizarea evaluării școlare a copiilor din familii cu venituri insuficiente/ nedeplasabili;
- (9) va publica pe site-ul instituției documentele necesare depunerii dosarului pentru evaluarea copiilor cu dizabilități și/sau CES;
- (10) pentru copiii încadrați în grad de handicap, care necesită evaluare/reevaluare în vederea orientării școlare, CJRAE/SEOSP solicită SEC/DGASPC documentele în copie xerox, pentru a limita cheltuielile familiilor legate de depunerea unui alt dosar în original;
- (11) CJRAE Argeș, prin SEOSP și COSP asigură consultanță responsabililor de caz servicii psihoeducaționale din școli pentru elaborarea proiectului planului de servicii individualizat care se face de către responsabilul de caz, cu consultarea SEOSP;
- (12) va asigura funcționarea Serviciului de evaluare și orientare școlară și profesională, denumit în continuare SEOSP;
- (13) colaborează cu unitatea de învățământ unde este înscris copilul și cu SPAS de la domiciliul copilului în vederea identificării unei soluții de transport pentru realizarea evaluării de specialitate: *mijloc de transport propriu, mijloc de transport al SPAS, al unității școlare, cumpărarea de bilete de transport în comun ș.a., utilizând surse extrabugetare, sponsorizări, donații, parteneriate public-private.*

Art. 7. PROCEDURI SPECIALE PRIVIND EVALUAREA COMPLEXĂ A COPIILOR PROVENIȚI DIN FAMILII CU VENITURI INSUFICIENTE :

Copiii care provin din familii cu venituri insuficiente sunt acei copii din familiile beneficiare de venit minim garantat și/sau de alocație pentru susținerea familiei sau care fac dovada că nu realizează venituri pe baza unei adeverințe de la Agenția Națională de Administrare Fiscală.

1. DGASPC/SEC îndeplinește următoarele atribuții:

- primește și înregistrează cererea de evaluare și încadrare în grad de handicap, fișa medicală sintetică și ancheta socială, trimise de părintele/reprezentantul legal al copilului, cu sprijinul SPAS, astfel încât, managerul de caz să asigure coordonarea tuturor demersurilor de evaluare;

- colaborează cu SPAS-ul de la domiciliul copilului pentru identificarea soluției de transport, precum: mijloc de transport al SPAS, cumpărarea de bilete de transport în comun etc. utilizând surse extrabugetare, sponsorizări, donații, parteneriate public-private.

2. *ISJ/CJRAE* îndeplinește următoarele atribuții:

- după efectuarea evaluărilor sociale, medicale, psihologice, educaționale și obținerea tuturor documentelor necesare orientării școlare sau profesionale, părinții/reprezentantul legal al copilului, cu sprijinul SPAS/managerul de caz, se programează la SEOSP pentru a limita numărul de deplasări ale copilului;
- *la cererea scrisă a părinților sau CJRAE* -dosarul de handicap al copilului cu dizabilități se eliberează în copie xerox, pentru depunerea la SEOSP în vederea evaluării și orientării școlare a copilului, pentru a limita cheltuielile și deplasările legate de depunerea unui nou dosar la SEOSP.

3. *DSP* îndeplinește următoarele atribuții:

- se asigură că medicii de familie eliberează gratuit fișa medicală sintetică;
- se asigură că evaluarea psihologică (unde este cazul), completarea și eliberarea fișei de evaluare psihologică se realizează gratuit de către psihologii clinicieni din unitățile sanitare, centrele de sănătate mintală, staționarele de zi și în contract cu cabinetele medicale de psihiatrie pediatrică;
- *evaluarea medicală de specialitate poate fi realizată de orice medic de specialitate* pentru copii, în funcție de problema de sănătate a copilului, însă *eliberarea certificatului medical tip A5* necesar pentru dosarul de la SEC, respectiv SEOSP, *se face numai de către medicii de specialitate din unitățile abilitate de DSP* să elibereze aceste certificate;
- *medicul de familie orientează părinții/reprezentantul legal cu prioritate către unitățile sanitare abilitate* să elibereze certificatele medicale tip A5, în funcție de problema de sănătate a copilului;
- *eliberarea certificatului medical tip A5 se face gratuit pentru copiii cu dizabilități;*

Art.8. PROCEDURI SPECIALE ÎNTRE DGASPC – CJRAE - DSP - ISJ ARGEȘ PRIVIND EVALUAREA COMPLEXĂ A COPIILOR NEDEPLASABILI

Copiii nedeplasabili sunt copiii ale căror deficiențe/afectări funcționale nu le permit deplasarea cu mijloacele de transport în comun sau necesită deplasare în condiții speciale, de exemplu copiii care beneficiază de îngrijiri la domiciliu sau în serviciile rezidențiale. Aprecierea cazurilor nedeplasabile se face de către medicul de familie al copilului și se menționează în fișa medicală sintetică tip.

1. *DGASPC/SEC* îndeplinește următoarele atribuții:

- primește și înregistrează cererea de evaluare și încadrare în grad de handicap, fișa medicală sintetică și ancheta socială, trimise de părintele/reprezentantul legal al copilului, astfel încât managerul de caz să asigure coordonarea tuturor demersurilor de evaluare;
- managerul de caz din cadrul SEC se asigură de coordonarea tuturor demersurilor de evaluare cât timp copilul se află în unitatea sanitară abilitată;
- echipa multidisciplinară din cadrul SEC, la solicitarea părintelui/reprezentantului legal, se poate deplasa la domiciliul copilului în vederea aplicării criteriilor biopsihosociale, deplasarea acesteia fiind asigurată de către DGASPC.

2. ISJ/CJRAE îndeplinește următoarele atribuții:

- evaluarea educațională se realizează de către cadrul didactic care asigură învățământul la domiciliu;
- evaluarea psihoeducațională are loc în unitatea sanitară abilitată unde a fost transportat copilul sau la domiciliul copilului, în funcție de opțiunea părintelui/reprezentantului legal;
- specialiștii SEOSP se vor deplasa la locul convenit pentru evaluare, CJRAE asigurând costul transportului specialiștilor;

3. DSP îndeplinește următoarele atribuții:

- în urma aprecierii cazurilor nedeplasabile de către medicul de familie, acesta, dacă este necesar, contactează serviciul de ambulanță sanitară care va asigura transportul gratuit la unitatea sanitară abilitată de DSP;
- asigură transportul gratuit la spitalele abilitate de DSP, de pe raza județului Argeș, prin serviciul de ambulanță sanitară în conformitate cu legislația în vigoare și /sau socială;
- unitatea sanitară abilitată la care este transportat copilul nedeplasabil este cea mai apropiată de domiciliul și/sau unitatea nominalizată la nivel de județ propusă de DSP;
- se asigură că medicii de familie eliberează gratuit fișa medicală sintetică;
- se asigură că evaluarea psihologică (unde este cazul), completarea și eliberarea fișei de evaluare psihologică se realizează gratuit de către psihologii din unitățile sanitare, centrele de sănătate mintală, staționarele de zi și în contract cu cabinetele medicale de psihiatrie pediatrică;
- se asigură că prelungirea valabilității certificatului medical tip A5 sau emiterea unuia identic de către medicul de specialitate la recomandarea în scris a medicului de familie/medicului curant se face fără deplasarea copilului la unitatea sanitară abilitată;

Art.9. COLABORAREA DINTRE CPC / SEC ȘI COSP/ SEOSP

- (1) Pentru toți copiii încadrați în grad de handicap care urmează să fie orientați școlar/profesional, dosarul de la CPC este valabil și pentru COSP;
- (2) În urma evaluării complexe și a eliberării certificatului de handicap și a anexei planului de abilitare-reabilitare aprobat de CPC, managerul de caz din cadrul SEC transmite la solicitarea SEOSP sau a reprezentantului legal, o copie a dosarului în vigoare pentru copiii cu dizabilități care necesită evaluarea psihoeducațională sau care necesită reintegrare școlară, în vederea acordării de servicii/structuri de sprijin;
- (3) La solicitare, managerul de caz înmânează părinților/reprezentantului legal o copie a dosarului pentru a-l depune la COSP sau CPC transmite o copie a dosarului la COSP, copiile documentelor fiind certificate conform cu originalul de către Secretariatul CPC;
- (4) În vederea elaborării / revizuirii Planului de abilitare – reabilitare pentru copilul cu dizabilități, SEOSP transmite către SEC, în format electronic lista nominală a copiilor orientați școlar / profesional de către COSP/ ședință, copia certificatului de orientare școlară și profesională și copia planului de servicii individualizat aprobat de COSP;
- (5) Asigurarea schimbului de informații, organizarea de sesiuni de informare-formare în vederea îmbunătățirii activității;

(6) Transmiterea trimestrială la SEC/DGASPC de informații nominale privind copiii orientați școlar și profesional, conform fișei de monitorizare emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA);

(7) Transmiterea trimestrială la SEOSP de informații nominale privind copiii încadrați în grad de handicap conform fișei de monitorizare emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție (ANPDCA).

ART. 10. PROCEDURI COMUNE PENTRU ÎNTOCMIREA ȘI ACTUALIZAREA HĂRȚII SERVICIILOR DE SPECIALITATE ȘI MODALITĂȚILOR DE ÎNFIINȚARE A SERVICIILOR NECESARE COPIILOR CU DIZABILITĂȚI ȘI/SAU CES

1. C.J. Argeș, DGASPC Argeș, IȘJ Argeș, CJRAE Argeș și DSP Argeș întocmesc harta serviciilor de specialitate din județul Argeș.

2. Harta serviciilor de specialitate conține toate unitățile furnizoare de servicii de specialitate funcționale din județ, tipul de servicii oferit, precum și datele de contact ale acestor unități.

3. Harta serviciilor de specialitate se actualizează la fiecare început de an calendaristic și se pune la dispoziția tuturor semnatarilor prezentului protocol.

4. În funcție de analiza situației copiilor cu dizabilități și/sau CES realizată în raportul de activitate anual al SEC/DGASPC Argeș și SEOSP/CJRAE Argeș, IȘJ Argeș și DSP Argeș pot propune înființarea de noi servicii pentru abilitarea/reabilitarea acestor copii;

5. Harta serviciilor de specialitate se afișează pe site-ul C.J. Argeș.

ART. 11. COLABORAREA ÎNTRE SEC/DGASPC-SEOSP/CJRAE/IȘJ-DSP ȘI ASIGURAREA SCHIMBULUI DE INFORMAȚII

1. DGASPC Argeș are desemnat un reprezentant al instituției în COSP Argeș.

2. Consiliul Județean Argeș are desemnat un reprezentant al instituției în COSP Argeș.

3. IȘJ Argeș are desemnat un reprezentant al instituției în CPC și COSP Argeș.

4. DSP are desemnat un reprezentant al instituției în CPC Argeș.

5. Reprezentanții desemnați de DGASPC, DSP și IȘJ în CPC și COSP sunt responsabili cu implementarea prezentului protocol.

6. CJRAE/SEOSP Argeș trimite trimestrial către DGASPC/SEC Argeș situația copiilor orientați școlar și profesional care au și certificat de încadrare în grad de handicap.

7. În situația în care în urma evaluării complexe a copilului, în cadrul SEC, psihopedagogul constată că este nevoie de orientare școlară și profesională, MC/SEC informează și consiliază părintele/reprezentantul legal al copilului, îndrumându-l spre CJRAE Argeș în vederea orientării școlare, și îi eliberează o copie în conformitate cu originalul a următoarelor documente: certificat medical, fișa psihopedagogică, fișa psihologică, ancheta socială.

8. CJRAE/SEOSP Argeș, în baza cererii părintelui/ reprezentantului legal, programează copilul în vederea evaluării psihoeducaționale și cere, în scris, de la SEC/DGASPC, copie după următoarele documente:

certificat medical, fișa psihopedagogică, fișa psihologică, ancheta socială, dacă părintele/reprezentantul legal nu are copii conforme cu originalul după aceste documente.

9. Lunar, SEOSP/CJRAE Argeș trimite către DGASPC/SEC Argeș o fișă de monitorizare care conține date privind copiii care au fost evaluați și orientați în luna precedentă.

10. Trimestrial SEC transmite la SEOSP informații nominale privind copiii încadrați în grad de handicap conform fișei de monitorizare emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție.

11. Trimestrial SEOSP transmite la SEC informații nominale privind copii orientați școlar și profesional conform fișei de monitorizare emise de Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție denumită în continuare ANPDCA, fișă elaborată împreună cu Ministerul Educației Naționale și Cercetării Științifice

12. Periodic se asigură schimbul de informații, organizarea de sesiuni de informare-formare în vederea îmbunătățirii activității.

ART. 12. INSTRUIREA PERSONALULUI DE SPECIALITATE IMPLICAT ÎN EVALUAREA COPIILOR CU DIZABILITĂȚI ÎN VEDEREA ÎNCADRĂRII ÎN GRAD DE HANDICAP ȘI/SAU ORIENTĂRII ȘCOLARE ȘI PROFESIONALE

CONSILIUL JUDEȚEAN ARGES

Asigură, prin intermediul DGASPC Argeș, specialiștii pentru instruirea personalului SPAS cu privire la aplicarea prevederilor Ordinului nr.1985/1305/5805/2016 și în domeniul protecției drepturilor copilului cu dizabilități și/sau CES.

DIRECȚIA GENERALĂ DE ASISTENȚĂ SOCIALĂ ȘI PROTECȚIA COPILULUI ARGES:

- prin SEC, elaborează/actualizează și aplică proceduri interne pentru punerea în practică a etapelor managementului de caz, care îi revin ca responsabilitate, pentru copiii cu dizabilități și/sau CES;
- pune la dispoziția SEC toate resursele umane, materialele și mijloacele necesare pentru evaluarea copiilor cu dizabilități;
- organizează sesiuni de instruire a personalului SEC prin intermediul formatorilor.

CENTRUL JUDEȚEAN DE RESURSE ȘI SISTENȚĂ EDUCAȚIONALĂ ARGES:

1.prin SEOSP, CJRAE Argeș elaborează și aplică proceduri interne pentru punerea în practică a managementului de caz pentru copiii cu dizabilități și/sau CES;

2.se asigură că în cadrul unităților de învățământ există proceduri prin care se realizează evaluarea educațională prin cadrul didactic care lucrează direct cu copilul în unitățile de învățământ antepreșcolar și preșcolar, învățătorul/institutorul/profesorul pentru învățământul primar, dirigintele pentru învățământul gimnazial și liceal, în colaborare cu profesorul din cabinetul de asistență psihopedagogică/ consilierul școlar și profesorul itinerent și de sprijin, alți profesioniști din echipa multidisciplinară;

3.urmește ca în fiecare unitate școlară în care se află copii cu dizabilități și/sau CES să existe în regulamentul de organizare și funcționare proceduri privind aprobarea prezenței facilitatorului în unitatea de învățământ, precum și modul de organizare a activității acestora;

4.asigură instruirea personalului SEOSP, COSP și al comisiilor interne de evaluarea continuă, prin intermediul formatorilor instruiți din rândul propriului personal sau din afara instituției.

DIRECȚIA DE SĂNĂTATE PUBLICĂ ARGEȘ:

- informează medicii de familie de pe raza unității administrativ-teritoriale cu privire la fișa medicală sintetică;

- realizează demersurile în vederea informării unităților sanitare abilitate să elibereze certificatele medicale de tip A5 și publică lista cu aceste unități pe site-ul DSP;

- organizează sesiuni de instruire a medicilor de familie, a medicilor de specialitate pediatrie, neurologie pediatrică, psihiatrie pediatrică și neuropsihiatrie infantilă și a psihologilor clinicieni din unitățile sanitare, prin intermediul formatorilor instruiți din rândul propriului personal sau din afara instituției;

- informează asistenții medicali comunitari, mediatorii sanitari, medicii de specialitate, etc. din unitățile sanitare publice și private pentru copii, asistenții sociali din unitățile sanitare pentru copii cu privire la aplicarea prevederilor Ordinului comun nr.1985/13055805/2016.

ART. 13. PROCEDURI DE SOLUȚIONARE A CAZURILOR DE ÎNCĂLCARE A DREPTULUI LA EDUCAȚIE.

Eventualele contestații privind orientarea școlară și profesională se depun în termen de 5 zile lucrătoare de la data luării la cunoștință sub semnătură a certificatului de orientare școlară și profesională la sediul SEOSP din cadrul CJRAE Argeș.

(1) În termen de 5 zile de la înregistrarea contestației, președintele COSP informează în scris conducerea ISJ Argeș.

(2) În vederea soluționării unor eventuale contestații, inspectorul școlar general al ISJ emite la începutul anului școlar o decizie de constituire a unei comisii de soluționare a contestațiilor. Comisia de contestații are aceeași structură prevăzută la art. 9 alin. (3).

(3) Din comisia de contestații nu pot face parte aceiași membri care au realizat inițial orientarea școlară și profesională.

(4) În comisia de contestații, inspectorul școlar pentru învățământul special este înlocuit de un alt inspector școlar din cadrul ISJ Argeș, iar președintele comisiei va fi coordonatorul centrului județean de asistență psihopedagogică.

(5) Comisia de contestații are obligația să soluționeze contestația în termen de 30 de zile de la data depunerii și are următoarele posibilități:

a) în cazul în care admite contestația, emite un alt certificat de orientare școlară și profesională, încetând valabilitatea certificatului anterior;

b) în cazul în care respinge contestația, păstrează valabilitatea certificatului emis de COSP.

(7) Decizia comisiei de contestații privind orientarea școlară și profesională poate fi atacată doar în justiție.

ART. 14. DISPOZIȚII FINALE

(1) Prevederile prezentului protocol vor putea fi modificate, în funcție de noi cerințe sau condiții, numai prin act adițional.

- (2) Forța majoră exonorează de orice răspundere care o invocă, cu condiția comunicării cazului de forță majoră și a actelor doveditoare.
- (3) Prezentul protocol de colaborare intră în vigoare în momentul semnării de către toți partenerii.
- (4) Prezentul protocol a fost întocmit în 5 exemplare, câte un exemplar pentru fiecare parte.
- (5) Orice document prin care se modifică sau se completează prevederile prezentului protocol se constituie ca act adițional și este semnat de către toți semnarii protocolului, constituindu-se ca parte componentă a acestuia.
- (6) Persoanele responsabile cu cooperarea interinstituțională și aplicarea prezentului protocol:
- Consiliul Județean Argeș: funcția, nume, tel, e-mail .....
  - DGASPC Argeș: funcția, nume, tel, e-mail .....
  - IȘJ Argeș: funcția, nume, tel, e-mail .....
  - CJRAE Argeș: funcția, nume, tel, e-mail .....
  - DSP Argeș: funcția, nume, tel, e-mail .....

Abrevieri ale termenilor utilizați în prezentul protocol:

A.N.P.D.C.A.	Autoritatea Națională pentru Protecția Drepturilor Copilului și Adopție
C.E.S.	Cerințe Educaționale Speciale
C.J.R.A.E.	Centrul Județean de Resurse și Asistență Educațională
C.O.S.P.	Comisia de Orientare Școlară și Profesională
C.P.C.	Comisia pentru Protecția Copilului
D.G.A.S.P.C	Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului
D.S.P.	Direcția de Sănătate Publică
I.Ș.J.	Inspectoratul Școlar Județean
S.E.C.	Serviciul de evaluare complexă a copilului din cadrul D.G.A.S.P.C
S.E.O.S.P.	Serviciul de evaluare și orientare școlară și profesioanlă
S.P.A.S.	Serviciul Public de Asistență Socială
M.C.	Manager de caz

CONSILIUL JUDEȚEAN
ARGEȘ

DIRECȚIA GENERALĂ
de ASISTENȚĂ SOCIALĂ și
PROTECȚIA COPILULUI

INSPECTORATUL ȘCOLAR
JUDEȚEAN ARGEȘ

CENTRUL JUDEȚEAN
de RESURSE și ASISTENȚĂ
EDUCAȚIONALĂ ARGEȘ

DIRECȚIA de SĂNĂTATE
PUBLICĂ ARGEȘ

Președinte
Constantin Dan Manu

Director General
Adrian Macovei

Inspector Școlar General
Dumitru Tudosoiu

Director
Rodica Emilia Ciucă

Director Executiv
Sorina Octavia Honțaru